

UoM وچ تحقیق

مانچسٹر یونیورسٹی وچ (اسی) تحقیق دی سالمیت دے سب توں ودھ معیار اتے تحقیق کر دے آن تاکہ ایہہ یقینی بنایا جا سکے کہ ایہہ فائدہ مند اے تے اعلیٰ تعلیم نوں بہتی ودھیا بناندا اے۔ جیس طرح ساڈے [یونیورسٹی چارٹر](#) وچ بیان کیتا گیا اے کہ ساڈے تحقیق دے نتیجے عوامی فائدے وچ نیں۔ ساڈے تحقیق دی سالمیت لئی عزم دے اک حصے دے طور تے، اسی جنرل ڈیٹا پروٹیکشن ریگولیشن (GDPR)، [یو کے ڈیٹا پروٹیکشن ایکٹ 2018 \(DPA\)](#) تے صحت تے نگہداشت دی تحقیق دی صورت وچ، صحت تے سماجی نگہداشت دی تحقیق لئی [یو کے پالیسی فریم ورک تے عمل کر دے آن](#)۔

اسی تہاڈے ولوں فراہم کیتی گئی ذاتی معلومات دی رازداری تے حساسیت دا احترام کرن دا وعدہ کر دے آن، جیہڑی اسی دوجیاں تنظیمیں توں حاصل کر دے آن، تے جیس دا اسی تعاون کرن آلی ہور تنظیمیں (جیس طرح دوجیاں یونیورسٹیاں یا ساڈے تحقیق دے فنڈ فراہم کرن آلی) نال شیئر کر دے آن۔ اسی تہانوں دساں گے کہ اسی تہاڈی معلومات نوں کیس طرح ورتاں گے، اسی ایس نوں کیس طرح محفوظ رکھاں گے تے کیس نال انہوں شیئر کیتا جائے گا۔ اسی تہاڈی ذاتی معلومات نوں محفوظ رکھن دا عہد کر دے آن تے جدوں تائیں تسی اتفاق نہیں کرو گے اسی ایس نوں کسی ہور مقصد لئی تہاڈے نال رابطہ کرن لئی نہیں ورتاں گے۔

تحقیق GDPR دے تحت اک خاص درجہ رکھدی اے۔ ساڈے عملے تے پوسٹ گریجویٹ تحقیق دے طالب علماں (جیہڑے پی ایچ ڈی یا فلسفے وچ ماسٹرز دی تعلیم حاصل کر رہے نیں) دے ولوں کیتی جان آلی تحقیق دی اوس علم وچ اک اصل شراکت دے طور تے بیان کیتا گیا اے جیس نوں اوس علم نوں شیئر کرن لئی شائع کیتا گیا اے۔

تحقیق دے منصوبے انڈر گریجویٹ ولوں وی انجام دتے جا سکدے نیں تے پوسٹ گریجویٹ (آرٹس/سائنس وغیرہ وچ ماسٹرز) طالب علماں نوں اپنے مطالعے دے پروگرام دے تقاضیاں نوں پورا کرنا سیکھا سکدے نیں۔ اگرچہ ایناں منصوبیاں دا مقصد علم وچ اصل شراکت کرنا نہیں اے، نہ ایناں نوں عام طور تے شائع کیتا جاندا اے، ایہہ طالب علم دی تعلیم لئی ضروری نیں، ایس لئی انہوں ساڈی تحقیق دی تعریف دے تحت شامل کیتا جاندا اے۔

اسی تحقیق دے مطالعیاں لئی عام طور تے ڈیٹا کنٹرولر ہوندے آن۔ ایس دا مطلب ایہہ اے کہ اسی فیصلہ کراں گے کہ تہاڈی ذاتی معلومات نوں کیس طرح بنایا، جمع کیتا، ورتیا، شیئر کیتا، محفوظ کیتا تے حذف (یعنی پراسیس) کیتا جاندا اے۔ جدوں اسی اے کر دے آن اسی یقینی بناندے آن کہ اسی صرف اوہ ای حاصل کراں گے جیہڑا ایس منصوبے لئی ضروری اے تے جیس اتے اسی اتفاق کیتا اے۔ جے کوئی ہور تنظیم تہاڈی معلومات دے بارے وچ فیصلے کرے گی، فیر ایہہ گل تہانوں دتے گئے شرکت کرن آلی لئی معلوماتی پرچے وچ واضح کیتی جاوے گی۔

جے کسی منصوبے اتے اک توں زیادہ تنظیمیں مل کے کم کر دیاں نیں، تے فیر اک مخصوص منصوبے لئی دو یا ودھ ڈیٹا کنٹرولرز ہو سکدے نیں۔ ایس طرح ہون دی صورت وچ، تنظیمیں دے معاہدے ہون گے جو ایناں دی نمہ واریاں دا خاکہ پیش کرن گے تے ایس دی تفصیلاں، تہانوں دتے گئے شرکت کرن آلی لئی معلوماتی پرچے وچ واضح کیتی جان گیان۔

تہاڈے بارے وچ معلومات

'ذاتی ڈیٹا' دا مطلب کوئی وی ایہوجنی معلومات اے جیہڑی تہاڈی شناخت کر سگدی اے۔ ایس وچ تہاڈا نام، جنس، پیدائش دی تاریخ، پتہ/ڈاک کوڈ یا دوجی معلومات جیہڑی تہاڈی رائے یا خیالات شامل ہو سگدے نیں۔ ایس وچ او معلومات وی شامل ہو سگدی اے جیہڑی تہاڈی شناخت کرنا ممکن ہو سکدا اے، بہانویں تہاڈا نام ہٹا وی دتا گیا ہو وے (جیہڑی طرح حوالے یا سوشل میڈیا دی اشاعتاں)۔

اسی اوہو ذاتی معلومات اکٹھی کران گے جیہڑے مخصوص انجام دتے جان آلیے تحقیقی منصوبیاں لئی مناسب تے ضروری اے۔ مخصوص معلومات جیہڑی اسی تہاڈی بارے وچ اکٹھی کران گے شرکت کرن آلیے لئی معلوماتی پرچے وچ درج کیتی جانے گی، جیہڑی تحقیق ٹیم تہانوں دیوے گی۔

اسی تہاڈے بارے وچ کج معلومات نوں پراسیس کر سگدے آن جیہڑے نوں 'حساس' سمجھیا جاندا اے تے ایس نوں 'خصوصی زمرہ' ذاتی ڈیٹا کہیا جاندا اے۔ ایس وچ ایہوجنی معلومات جیہڑی تہاڈی نسل، جنسی رجحان، صنف دی شناخت، مذہبی عقیدے، تہاڈی صحت یا ماضی دیاں مجرمانہ سزاواں دے بارے وچ تفصیلاں شامل ہوندیاں نیں، لیکن صرف ایہ تائیں محدود نیں، ایناں دے علاوہ ہور وی نیں۔ ایس قسم دی ذاتی معلومات نوں اضافی تحفظات دی لوڑ ہندی اے، خاص طور تے شیئر کرن دے سلسلے وچ، جنہاں دے اطلاق نوں یونیورسٹی یقینی بناندی اے۔

GDPR دے تحت اسی تہاڈی ذاتی معلومات نوں ورتدے ویلے تہاڈے حقوق تے آزادیاں دے تحفظ وچ مدد کرن لئی خصوصی تحفظات نوں لازمی لاگو کران گے تے ایہہ اے نیں:

- پالیسیاں تے طریقہ کار جیہڑے ساڈے عملے تے طالب علماں نوں دسدے نیں کہ تہاڈی معلومات نوں کیس طرح محفوظ طریقے نال جمع کرنا تے ورتنا اے۔
- تربیت جیہڑی یقینی بناندی اے کہ ساڈا عملہ تے طالب علم ڈیٹا دے تحفظ دی اہمیت نوں سمجھدے نیں تے ایہہ کہ تہاڈے ڈیٹا نوں کیس طرح محفوظ بنانا اے۔
- تحفظ دے معیارات تے تکنیکی اقدامات جو یقینی بناندے نیں کہ تہاڈی معلومات نوں محفوظ تے پکے طریقیاں نال محفوظ کیتا گیا اے۔
- ذاتی ڈیٹا تے مشتمل سارے تحقیقاتی منصوبیاں نوں اک تحقیق اخلاقیات کمیٹی ولوں یونیورسٹی دی پالیسیاں تے طریقہ کار دی مطابقت وچ معائنہ تے منظور کیتا جاندا اے۔
- کمپنیاں یا لوکی جیہڑے یونیورسٹی نال وابستہ نیں اوہناں نال معاہدیاں وچ رازداری دیاں شقاں نیں کہ او تہاڈی معلومات دے تحفظ لئی ہر اک فریق دی ذمہ داریاں متعین کرن۔
- اسی زیادہ خطرے آلیے منصوبیاں اتے ڈیٹا تحفظ دے اثر دی تشخیص کر دے آن تاں جے ایہہ یقینی بنایا جا سکے کہ تہاڈی رازداری دے حقوق یا آزادی نوں اک فرد دی حیثیت وچ متاثر نہیں کیتا جاندا اے۔
- جے اسی یورپ توں باہر شریک کاراں نوں ورتدے آن، فیر اسی یقینی بناواں گے کہ اوہناں کول ڈیٹا دے تحفظ دے مناسب قانون لاگو نیں یا اوہو رازداری تے سیکیورٹی اسکیمیاں دا حصہ نیں جیہڑی طرح امریکہ وچ رازداری دی ڈھال اے۔

اتے بیان کیتے یونیورسٹی دے حفاظتی اقدامات دے علاوہ جدوں اسی تہاڈی ذاتی معلومات نال تحقیق کردے آن GDPR تے DPA ساڈے نوں تھلے دتے گئے معیاراں نوں پورا کرن دا تقاضا کر دا اے:

- (a) تحقیق کسے وی لئی نقصان یا تکلیف دا سبب نہیں بنے گی (جیہڑی طرح جسمانی نقصان، مالی نقصان یا نفسیاتی تکلیف)۔
- (b) اے تحقیق کسے اک بندے دے سلسلے وچ کچھ کرن یا فیصلہ کرن لئی نہیں کیتی جا رہی اے، جدوں تائیں پراسیسنگ اک تحقیق اخلاقیات کمیٹی ولوں منظور شدہ طبی تحقیق لئی نہ ہووے۔
- (c) ڈیٹا کنٹرولر نے تکنیکی تے تنظیمی تحفظات (جیہڑی طرح عملے دی مناسب تربیت تے حفاظتی اقدامات) لاگو کیتے ہوئے نیں۔
- (d) ڈیٹا دے کسے زمرے نوں پراسیس کر دے ہوئے، ایہہ مزید عوامی مفاد دی جانچ دے لازمی تابع ہونا چاہیدا اے تاں جے ایہہ یقینی بنایا جا سکے کہ ایس دی خاص طور تے حساس معلومات دی تحقیق دے مقاصد نوں پورا کرن لئی لوڑ اے۔

قانونی حصہ

ڈیٹا دے تحفظ دا قانون تقاضا کر دا اے کہ ساڈے کول تہاڈے بارے وچ ذاتی ڈیٹا نوں پراسیس کرن تے ورتن لئی اک قابل قبول قانونی وجہ ہونی چاہیدی اے۔ ایس نوں اکثر اک "قانونی بنیاد" کہیا جاندا اے۔ GDPR ساڈے توں تقاضا کردا اے کہ اسی تہاڈے نال اوہناں قانونی بنیاداں دے بارے وچ واضح ہوئیے جنہاں اتے اسی تہاڈے بارے وچ معلومات نوں پراسیس کرن لئی انحصار کر دے اے۔

تحقیق لئی قانونی وجہ ایہہ اے "پراسیسنگ عوامی مفاد وچ یا کنٹرولر نوں سونپے باضابطہ اختیار نوں ورتن وچ انجام دتے جان آلے کم دی کارکردگی لئی ضروری اے" (GDPR دا آرٹیکل 6):

حساس معلومات لئی قانونی وجہ ایہہ اے: "پراسیسنگ عوامی مفاد، سائنسی یا تاریخی تحقیق دے مقاصد یا شماریاتی مقاصد وچ مقاصد نوں محفوظ بنان لئی ضروری اے... جو حاصل کیتے جان آلے مقصد دے متناسب ہون گے، ڈیٹا دے تحفظ دی روح دا احترام کرن گے تے بنیادی حقوق تے ڈیٹا دے مفادات دی حفاظت کرن لئی مناسب تے مخصوص اقدامات فراہم کرن گے"۔ (GDPR دا آرٹیکل 9)

جدوں تحقیق وچ مجرمانہ سزاواں شامل ہوندیاں نیں، تے فیر قانونی وجہ ڈیٹا پروٹیکشن ایکٹ 2018 دے شیڈول 1 وچ درج کیتی گئی اے، ایہہ تقاضا کر دا اے کہ خصوصی حفاظتی انتظامات لاگو کیتے گئے نیں۔

جتھے سانوں کسے مختلف قانونی وجہ، جیس طرح رضامندی، تے فیر ایس دے متعلق تہانوں فراہم کیتے گئے شرکت کرن آلے لئی معلوماتی پرچے وچ درج کیتا جاوے گا۔ طبی تشخیص یا طبی مطالعیاں وچ، مثال دے طور تے، اسی تھلے دتی وجہ/سبب نوں ورت سکتے اے:

"یونین یا رکن ریاست دے قانون دی بنیاد تے یا کسے صحت دی نگہداشت دے پیشہ ورانہ فرد نال معاہدے دی تعمیل وچ تے شرائط تے حفاظتی اقدامات توں مشروط پراسیسنگ دا عمل ملازمین دی کم دی صلاحیت دی تشخیص، طبی تشخیص، صحت یا سماجی نگہداشت یا علاج دی فراہمی یا صحت یا سماجی نگہداشت دے نظام تے خدمت دے انتظام لئی، روک تھام یا پیشہ ورانہ مقاصد لئی ضروری اے"۔

اسی تہاڈی ذاتی معلومات نوں تحقیق دے اضافی مقاصد، جیس طرح اوس طرح دے ای تحقیق دے موضوعات اتے دوجے تجزیے یا مستقبل دے منصوبیاں لئی وی ورت سکتے اے۔ ایس نوں دوجے درجے تے ورتنا یا مقصد کہیا جاندا اے۔

جے تسی اے کرنا چاہندے او فیر تہانوں شرکت کرن آلے لئی معلوماتی پرچے وچ ایس دی وضاحت کیتی جائے گی تے اسی یقینی بناواں گے کہ تہاڈی معلومات نوں ایہو جے طریقیاں نال نہیں ورتیا جائے گا جیس دا تہاڈے تے براہ راست اثر پے سکتا اے (جیس طرح نقصان یا تکلیف) یا تہاڈے بارے وچ کیتے جان والے فیصلیاں نوں متاثر کر سکتے نیں۔

تہاڈی معلومات نوں شیئر کرنا

تہاڈی ذاتی معلومات نوں سارے ویلے خفیہ رکھیا جائے گا، تے محققین توں ایس دی شناخت چھپان (گمنام)، خفیہ بنان (کسے وی اوس معلومات نوں بٹانا جو تہاڈی شناخت کر سکتی اے جیس طرح تہاڈا ناں تے ایس نوں کسی مفرد کوڈ یا کلید نال بدل دینا) یا ایس نوں چھپتی توں چھپتی حذف کرن دا کہیا جاوے گا۔ فیر وی، کجھ معاملیاں وچ تہاڈی معلومات نوں چھپانا ممکن نہیں وی ہو سکتا اے کیونکہ ایہہ معلومات تحقیق دے مقاصد حاصل کرن لئی ضروری ہو سکتی اے۔ صورتحال ایس طرح ہون دی صورت وچ تہانوں شرکت کرن آلے لئی معلوماتی پرچے وچ دسیا جائے گا۔

ایس منصوبے نوں انجام دین لئی تہاڈی ذاتی معلومات تے ایس دے نال کوئی وی شناخت چھپائی گئی معلومات نوں صرف تحقیق دی ٹیم دے اراکین نال ای شیئر کیتا جائے گا۔ جے اوناں نوں تہاڈی معلومات دا یورپین اکنامک ایریا (جیس وچ یورپی یونین دے سارے ملک تے ناروے، آس لینڈ تے لیکٹینسٹین وی شامل نیں) توں باہر دے کسے وی فرد سمیت کسے بور نال شیئر کرن دی لوڑ اے، فیر تہانوں شرکت کرن آلے لئی معلوماتی پرچے وچ دسیا جائے گا کہ او کون نیں تے ایس دی وجہ کی اے۔

اسی کدی کدار تیجے فریقاں دیاں فراہم کیتیاں مصنوعاتاں یا خدماتاں وی ورتدے اں جو پارٹیاں ساڈے ولوں کوئی کم انجام دیندیاں نیں، جیس طرح کاروبار لئی ڈراپ باکس، جیس نوں تحقیق دے ڈیٹا نوں شیئر کرن لئی ورتیا جاندا اے۔ ایہناں تیجی پارٹیاں نوں ڈیٹا پروسیسر کہیا جاندا اے تے جدوں اسی ایہناں نوں ورتدے اں تے اسی تہاڈی معلومات نوں محفوظ رکھن نوں یقینی بنان لئی ایہناں نال معاہدے کر دے اں۔ ایس گل دا ہمیشہ اے مطلب نہیں اے کہ او تہاڈی معلومات تکر رسائی حاصل کرن گے لیکن جے او ایہہ کر دے نیں فیر ایس بارے شرکت کرن آلی لئی معلوماتی پرچے وچ وضاحت کیتی جاوے گی۔ ڈیٹا کنٹرولر دی حیثیت توں، اسی پوری تحقیق دے دوران تہاڈی معلومات نوں محفوظ رکھن دے ذمہ وار ہواں گے۔

اسی تہاڈی ذاتی معلومات نوں صرف اوس ویلے تائیں رکھاں گے جدوں تائیں تحقیق دے مقصد پورے کرن لئی ایس دی لوڑ اے۔ فیر وی، کجھ ذاتی معلومات (رضامندی دے دستخط کیتے ریکارڈز سمیت) نوں بیرونی فنڈ دین آلی یا ساڈی پالیسیاں تے طریقہ کار دی لوڑ دے مطابق گھٹ توں گھٹ ویلے تائیں رکھیا جائے گا۔ تسی ساڈے [پرقرار رکھن دے شیڈول](#) وچ ہور پڑھ سکدے او کہ اسی ایس معلومات نوں کینا عرصہ اپنے کول رکھاں گے۔ شرکت کرن آلی لئی معلوماتی پرچہ بیان کرے گا کہ تہاڈی ذاتی معلومات نوں کینا عرصہ تے کس مقصد لئی رکھیا جائے گا۔

تحقیق دے کجھ منصوبیاں لئی، تہاڈی شناخت بٹانی یا گمنام بنائی گئی معلومات نوں پروجیکٹ ختم ہون دے بعد رکھیا جائے گا، ایس نوں دوسرے محققین نال شریک کرن یا مستقبل دی تحقیق وچ ورتن لئی ڈیٹا ریپوزیٹری/آن لائن آرکائیو وچ رکھیا جائے گا۔ جے محققین تہاڈی معلومات نال ایہہ کرنا چاہندے نیں، ایہہ تہانوں شرکت کرن آلی لئی معلوماتی پرچے وچ دسیا جائے گا۔

تحقیق دے ذخیریاں نوں ورتدے ویلے، محققین توں اکثر اونان دا معاونتی یا بنیادی ڈیٹا اپ لوڈ کرن دا تقاضا کیتا جاندا اے جہڑے شناخت دے قابل یا حساس ہو سکدا اے۔ ذخیریاں وچ تکنیکی کنٹرولز موجود ہوندے نیں تانکہ یقینی بنایا جا سکے کہ صرف مجاز افراد ای معلومات تائیں رسائی حاصل کر سکدے نیں۔

تہاڈے حقوق

قانون دے مطابق تہاڈے متعلق ساڈے کول موجود ذاتی معلومات دے سلسلے وچ تسی حقوق رکھدے او۔ ایہناں وچ اے حق شامل اے:

- معلومات نوں ویکھنا/معلومات دی اک کاپی لینا؛
- کسے غلط معلومات نوں درست کرنا؛
- کوئی وی معلومات خارج کرنا؛
- ساڈی معلومات دی پراسیسنگ نوں محدود کرنا یا تشویشاں دا اظہار کرنا؛
- اپنی معلومات نوں کدھرے ہور لے جانا ("منتقل کرنا")۔

ایہناں حقوق دا اطلاق صرف تہاڈی معلومات نوں گمنام بنان توں پہلا ہوندا اے کیوں جے گمنام کرن توں بعد اسی تہاڈی مخصوص معلومات دی شناخت نہیں کر سکاں گے۔ کسے ویلے تہاڈے حقوق محدود ہو سکدے نیں جے ایس دی وجہ توں تحقیق وچ رکاوٹ آندی اے یا تاخیر ہوندی اے۔ ایس طرح ہون دی صورت وچ تہانوں دسیا جاوے گا، اتے تہانوں انفارمیشن کمشنر نوں ایس بارے شکایت کرن دا حق وی حاصل ہووے گا۔

جے تہاڈے ایس بارے وچ کوئی سوال نہیں کیہ تہاڈی ذاتی معلومات نوں کیس طرح ورتیا جاندا اے، یا اپنے کسے وی حق نوں ورتنا چاہندے او، تے مہربانی کر کے [یونیورسٹی دے ڈیٹا دے تحفظ دا ویب صفحہ](#) ویکھو۔ جے تہانوں ہور مدد دی لوڑ اے، تے مہربانی کر کے یونیورسٹی دے ڈیٹا پروٹیکشن آفیسر، ایلیکس ڈے بینک dataprotection@manchester.ac.uk دے نال رابطہ کرو یا ایہناں نوں لکھو:

The Data Protection Officer
Information Governance Office, Christie Building
University of Manchester, Oxford Road
Manchester M13 9PL

جے تسی اپنی معلومات نوں سنبھالے جان دے طریقیاں توں، یا ساڈے ولوں موصولہ جواب توں خوش نئیں او، تے تہانوں انفارمیشن کمشنر دے دفتر (Wycliffe House, Water Lane, Wilmslow, SK9 5AF) (<https://ico.org.uk/>) وچ شکایت درج کران دا حق حاصل اے۔